

Warszawa, 5 listopada 2021

Stanowisko Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej w sprawie wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego rewizji unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) oraz funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej

Członkowie PKEE podążają za europejskimi trendami w zakresie ochrony środowiska, dlatego też zobowiązali się do osiągnięcia neutralności klimatycznej i 55-procentowego celu redukcji emisji. Jest to szczególnie ważne w kontekście analiz przygotowanych m.in. przez stowarzyszenie Eurelectric, które wskazują, iż aby do 2050 r. osiągnąć zeroemisyjność w całej gospodarce, należy zelektryfikować wiele sektorów, co jest nierealne w obliczu gwałtownego wzrostu cen energii obserwowanego obecnie w Europie. W Polsce to właśnie ceny emisji dwutlenku węgla są czynnikiem w największym stopniu przekładającym się na wzrost cen energii elektrycznej. Jest to, zjawisko szczególnie dotkliwe dla konsumentów. Dlatego też niezbędne są dodatkowe mechanizmy zapobiegające niekontrolowanemu wzrostowi cen uprawnień do emisji.

W grudniu 2020 r. Rada Europejska zidentyfikowała problem braku równowagi między państwami członkowskimi polegający na tym, że niektóre z nich nie uzyskują przychodów równoważnych kosztom ponoszonym przez instalacje objęte ETS. W przypadku Polski wspomniany brak równowagi oznacza transfer 40 mld euro z polskich firm za granicę, a tym samym finansowanie przez nie transformacji energetycznej innych krajów. W naszej opinii obecna propozycja Komisji doprowadzi do pogłębienia tego zjawiska.

Rola systemu EU ETS we wsparciu finansowym transformacji energetycznej

Przeгляд dyrektywy w sprawie EU ETS ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia zwiększonych celów redukcyjnych i jest niezbędny dla finansowego wsparcia procesu dekarbonizacji gospodarki UE. W Polsce transformacja ta wymaga nakładów inwestycyjnych szacowanych na 136 mld euro do 2030 roku. Dlatego PKEE z zadowoleniem przyjmuje propozycję przeznaczenia wszystkich dochodów z aukcji na działania związane z klimatem. Pozwoli to bowiem zwiększyć zdolność budżetów krajowych do sfinansowania transformacji energetycznej.

Jednakże zwracamy uwagę na fakt, iż problem braku równowagi w systemie EU ETS pozostaje wciąż nierozwiązany. Prawidłową reakcją na te wyzwania byłoby znaczne, proporcjonalne zwiększenie Funduszu Modernizacyjnego. Proponowany obecnie przez Komisję wzrost Funduszu jest nieproporcjonalny do skali wyzwań i nie pozwoli na pokrycie kosztów modernizacji w sektorach objętych ETS.

Zwiększenie Funduszu jest proponowane tylko na rok następujący po dacie wejścia w życie rewizji ETS do 2030 r., zaś liniowy współczynnik redukcji (LRF) ma zostać skorygowany tak, jak miałyby to miejsce od 2021 r. Dlatego w naszej opinii, aby zapewnić niezbędną spójność między tymi dwoma instrumentami, dodatkową ilość

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

uprawnień przeznaczonych dla Funduszu należy obliczyć na podstawie łącznego pułapu w obecnym okresie rozliczeniowym..

Ponadto w naszej ocenie propozycja wyłączenia inwestycji w gaz ziemny z zakresu Funduszu z dniem wejścia w życie rewizji (co może nastąpić w 2024 roku) może utrudnić dekarbonizację sektora ciepłownictwa w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wysokosprawne elektrociepłownie opalane gazem ziemnym pozostają jedynym realnym rozwiązaniem pozwalającym na stopniowe wycofywanie węgla, poprawę jakości powietrza i zapobieganie pogłębianiu się ubóstwa energetycznego.

Reforma rezerwy MSR w kontekście podwyższonego współczynnika LRF i zmiany podstawy wyliczenia pułapu

PKEE jest zaniepokojony propozycją Komisji zakładającą jednoczesne zwiększenie liniowego współczynnika redukcji (LRF) do 4,2% i jednorazową redukcję pułapu wraz z dalszym wzmocnieniem rezerwy stabilności rynkowej (MSR). Połączone efekty tych zmian doprowadziłyby do dalszego niekontrolowanego wzrostu ceny EUA, która ostatnio przekroczyła 60 EUR/tonę.

Co więcej, w przyszłości rezerwa MSR powinna stanowić bufor również w przypadku niedoborów na rynku. Nie ma zatem powodu, aby unieważniać uprawnienia powyżej 400 mln, co może skutkować niedoborem uprawnień na rynku już przed 2040. Apelujemy, zatem aby utrzymać obecny mechanizm unieważniania uprawnień powyżej wolumenów aukcyjnych z poprzedniego roku.

Bezpłatny przydział dla systemów ciepłowniczych

Proponowany zmodyfikowany wskaźnik emisyjności oparty na ciepłe drastycznie ograniczy przydział bezpłatnych uprawnień na wytwarzanie ciepła. Wyższe ceny ciepła sieciowego mogą zwiększyć ucieczkę emisji w kierunku indywidualnych rozwiązań grzewczych i doprowadzić do tego, że użytkownicy będą odłączali się od sieci grzewczej i instalowali indywidualne źródła ciepła zasilane paliwami kopalnymi, tym samym pogłębiając problem lokalnej niskiej emisji i zanieczyszczenia powietrza.

Uwarunkowywanie dostępu do bezpłatnych przydziałów dla kwalifikujących się sektorów od podejmowanych działań proefektywnościowych jest niezgodne z nadrzędnym celem audytu energetycznego, jakim jest identyfikacja możliwości oszczędności energii.

Ponadto zwracamy uwagę na fakt, iż bezwzględny obowiązek wdrażania zaleceń audytowych jest nadmiernie sstrywny. Zapis ten może powodować szereg niejasności interpretacyjnych, gdyż wachlarz potencjalnych przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej jest szeroki i zróżnicowany pod względem klasyfikacji działalności gospodarczej.